

TAPA VALLAVOLIKOGU
MÄÄRUS

Tapa

**Tapa valla Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni
arendamise kava aastateks 2020 – 2032
kinnitamine**

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 1, § 22 lõige 1 punkt 37, ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse § 4 lg 1, 1¹, 2 alusel.

§ 1. Kinnitada Tapa valla Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2020 – 2032 vastavalt lisale.

§ 2. Avalikustada Tapa valla Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2020 – 2032 valla kodulehel.

§ 3. Tunnistada kehtetuks Tapa Vallavolikogu 29.12.2016 määrus nr 72 "Tapa valla Ühisveevärgi ja –kanalisatsioon arendamise kava 2017 – 2028 kinnitamine".

§ 4. Tunnistada kehtetuks Tamsalu Vallavolikogu 24.05.2017 määrus nr 6 "Tamsalu valla Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2017 – 2020 - 2029".

§ 5. Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maksim Butšenkov
vallavolikogu esimees

Lisa(d): Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2020 – 2032 koos lisadega (1. Tapa valla ÜVKA arengukava joonised, 2. Tapa valla ÜVKA investeeringud, 3. Tamsalu reoveepuhasti (BIO-800) puhastusprotsessi parendamise ja rakendamise meetmed)

Seletuskiri volikogu määruse eelnõu “Tapa valla Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2020 – 2032 kinnitamine” juurde

Tapa vallas on hetkel kaks Tapa valla ainuomanduses olevat vee-ettevõtet: Tapa Vesi OÜ ja Tamsalu Vesi AS. Tapa valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2017 - 2028 on kinnitatud 29.12.2016 ja Tamsalu valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2017 – 2020 - 2029 kinnitati 24.05.2017. Arengukavad töötati välja eesmärgiga tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav jätkusuutlik ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenus.

Tamsalu Vesi AS teeninduspiirkonnas asuvad ÜVK rajatised, hooned ja seadmed kuuluvad Tamsalu Vesi AS-le. Tapa Vesi OÜ teeninduspiirkonnas asuvad ÜVK rajatised, hooned ja seadmed kuuluvad Tapa Vesi OÜ-le. Samuti kuuluvad Tapa Vesi OÜ-le Tapa linna kaugküttepiirkonna kaugküttetorustikud ligikaudu 82% mahus.

Haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustus 21. oktoobril 2017 Tamsalu valla ja Tapa valla ühinemisel uus kohaliku omavalitsuse üksus Tapa vald. Ühinemislepingu punkt 8.6.2 näeb ette, et vallale kuuluvad vee-ettevõtted ühendatakse, kui sellega saavutatakse parem teenuse kvaliteet ning efektiivsem toimimine ja arendamine mastaabiefekti kaudu. Omavalitsuses on kahe sarnase tegevusalaga ettevõtte pidamine ebaotstarbekas ning kulukas: kaks erinevat tüüpi ettevõtet, kaks juhtimist, kaks teeninduspiirkonda. Tapa valla Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2020 – 2032 koostaja Europolis OÜ koostas Tapa Vesi OÜ ja Tamsalu Vesi AS arendustegevuste finantseerimisvõimekuse analüüsi eraldi ettevõtte jatkamise juhaks ning võimaliku ühissettevõtte ning kokkuvõtte on selline, et Tamsalu Vesi AS-i olemasolev finantsseis on selline, mis võimaldab ettevõtte teeninduspiirkonna arendusprojekte ellu viia vaid Tapa valla ühise vee-ettevõtte raames. Ainuke alternatiiv sellele on ettevõtte omakapitali täiendava kapitali sissemakse tegemine kohaliku omavalitsuse poolt. Tapa Vesi OÜ finantsseis on väga hea ning see oleks aluseks ka tugeva omafinantseerimisvõimega ühendettevõtte moodustumisele.

Tapa vallavolikogu oma 29.04.2019 otsusega nr 121 algatas Tamsalu Vesi AS ja Tapa Vesi OÜ ühendamise. Ühendavaks ühinguks on TAPA VESI OÜ ning ühendatavaks ühinguks on TAMSALU VESI AS. Äriühingute ühinemisel ühendatav ühing ehk TAMSALU VESI AS loetakse lõppenuks ning alates 01.01.2020 tegutseb Tapa valla vee-ettevõtteks Tapa Vesi OÜ.

Tapa Vesi OÜ teeninduspiirkonnas on reoveekogumisalad Tapa linnas, Lehtse alevikus, Jänedal külas, Moe külas, Vahakulmu külas. Saiakopli ja Nao külas puudub reoveekogumisala ning pole ÜVK arengukavas kajastatud. OÜ Tapa Vesi ühiskanaliseerimise teenust ei osuta, kuid nendes külates on olemas puurkaev-pumplad.

Reoveepuhastid on Tapal, Lehtses ja Jänedal, kusjuures kõik on rekonstrueeritud 2013. Tapa piirkonnas 7 joogivee puurkaevpumplat. Tapa linnas asuv II astme pumpla – Moe II veehaarde ja Uus I ning Uus II puurkaevud pumpavad toorvett basseini, kust pumbatakse see läbi II astme pumpla ühisveevärki. Puurkaevud Öuna ja Eha pumpavad vee otse ühisveevärki.

Tapal on klientide arv – 1057, teenust kasutab ca 98% elanikest.

Lehtses on 2 puurkaev-pumplat. Klientide arv on 25, teenust kasutab ca 68% elanikest. Lehtses Uus tänaval pole reoveekogumisala ning pole ÜVK arengukavas kajastatud

Jänedal on 2 puurkaev-pumplat. Klientide arv on 39, teenust kasutab ca 89% elanikest.

Moe külas on 2 puurkaev pumplat. Klientide arv on 11, teenust kasutab ca 45% elanikest. Moe küla reovesi pumbatakse Tapa RVP-sse

Vahakulmu külas on 1 puurkaev-pumpla. Klientide arv on 8, teenust kasutab ca 72% elanikest. Vahakulmu küla reovesi veetakse Tapa RVP-sse.

Tapa linna, Lehtse ja Jänedal puurkaev-pumplad on rekonstrueeritud, Moe II veehaarde pumplad on korras.

Tapa Vesi OÜ teeninduspiirkonnas vee- ja kanalisatsiooniteenuste hinnad on kõigis piirkondades ühesugused ja toodud ilma käibemaksuta:

joogivesi elanikele	0.90 €/m ³
reovee ärajuhtimine ja puhastamine elanikele	1.18 €/m
Elanikele 1 m ³ vesi + kanalisatsiooniteenus koos käibemaksuga ehk lõpphind on	2.50 €/m ³
joogivesi juriidilistele isikutele	1.05 €/m ³
reovee ärajuhtimine ja puhastamine juriidilistele isikutele	1.37 €/m ³

Tamsalu Vesi AS teeninduspiirkonnas on reoveekogumisalad Tamsalus ja Säasel, Vajangul, Porkunis ja Assamallas. Tamsalu Vesi AS on vee-ettevõtja ka Kursi külas ja Põdrangu külas (Põdrangul hetkel põhivara puudub ja ettevõtte teenuse pakkumisega ei tegele).

Reoveepuhastid on Tamsalus, Porkunis, Vajangul ja Assamallas. Porkuni RVP rekonstrueeritakse 2019 aastal.

Hallatavaid vee- ja kanalisatsioonioobjekte on 35, sealhulgas:

reoveepuhasteid	4
joogivee puurkaev-pumplaid	10
kanalisatsiooni ülepumplaid	20
sadeveepumplaid	1

Tamsalu Vesi AS-l on lepingulisi kliente 530 (näiteks üks eramaja on üks klient, kuigi seal võib elada 4 inimest).

Tamsalu Vesi AS teeninduspiirkonnas vee- ja kanalisatsiooniteenuste hinnad on kõigis piirkondades ühesugused ja toodud ilma käibemaksuta:

joogivesi elanikele	0.90 €/m ³
reovee ärajuhtimine ja puhastamine elanikele	2.00 €/m ³
Elanikele 1 m ³ vesi + kanalisatsiooniteenus koos käibemaksuga ehk lõpphind on	3.48 €/m ³
joogivesi juriidilistele isikutele (ettevõtetele)	1.01 €/m ³
reovee ärajuhtimine ja puhastamine juriidilistele isikutele (ettevõtetele)	2.16 €/m ³

Koos vee-ettevõtete ühendamisega saab kogu valla territooriumist Tapa Vesi OÜ tegevuspiirkond ning otstarbekas on rakendada ühtset vee- ja kanalisatsiooniteenuse hinnakujundamist. Vee- ja kanalisatsiooniteenuse tulevane hind sõltub ettevõtte majandustegevuse tulemustest ning Konkurentsiameti hinnangust.

Mõlema vee-ettevõtte teeninduspiirkondades on senikehtivate Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavade ajal toimunud muutused tehniliste süsteemidega seoses. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostatakse vähemalt 12 aastaks. Kava vaadatakse üle vähemalt kord nelja aasta tagant ja vajaduse korral seda korrigeeritakse. Seejuures tuleb kava täiendada nii, et käsitletava perioodi pikkus oleks taas vähemalt 12 aastat, ning ülevaadatud kava uuesti kinnitada. Seega on vajadus uue ÜVK arengukava kinnitamiseks. Uus arengukava saab olema Tapa valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks, milles on kajastatud Tapa valla vee-ettevõtete tulevik, teeninduspiirkonnad ja veemajanduse edasine arendamine.

Arengukava analüüsib olukorda valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni valdkonnas ning selle eesmärgiks on anda Tapa vallale selge ja põhjendatud siht ÜVK edasiseks arenguks järgneva 12 aasta jooksul, aidata Tapa Vallavalitsusel ja vee-ettevõtetel oma tegevust ja pikaajalisi investeeringuid paremini planeerida ning teostada. Jooksvalt ja pikaajaliselt tuleb tegeleda tarbijate keskkonnateadlikkuse tõstmisega eesmärgiga optimeerida puhta vee tarbimist.

Arengukava koostamisel juhinduti Kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest ja Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusest, mille § 4 sätestab:

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsioon rajatakse kohaliku omavalitsuse volikogu kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel. Kui kohalikul omavalitsusel puudub ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava, võib ühisveevärki ja -kanalisatsiooni rajada detailplaneeringu alusel kuni selle arendamise kava valmimiseni tingimusel, et detailplaneering sisaldab käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõudeid.

(1¹) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostamist korraldab kohalik omavalitsus.

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostatakse vähemalt 12 aastaks. Kava vaadatakse üle vähemalt kord nelja aasta tagant ja vajaduse korral seda korrigeeritakse. Seejuures tuleb kava täiendada nii, et käsitletava perioodi pikkus oleks taas vähemalt 12 aastat, ning ülevaadatud kava uuesti kinnitada. Kava peab sisaldama vähemalt:

1) ühisveevärgiga kaetavate alade ja reovee kogumisalade kaarte;

2) dimensioneeritud vee- ja kanalisatsioonirajatiste põhiskeemi, sealhulgas reoveekogumisalade sademe- ja drenaaživee või muu pinnase- ja pinnavee äravoolurajatiste põhiskeemi;

3) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendusmeetmete ajakava ning nende hinnangulist maksumust.

(2¹) Dimensioneeritud vee- ja kanalisatsioonirajatiste põhiskeem peab sisaldama vähemalt:

1) veeallikate ja veehaarete ning pumba- ja puhastusrajatiste asukohti, sanitaarkaitsealade ning rõhutsoonide ulatust ja kirjeldust;

2) tulekustutusvee saamise lahendusi ja veevõtukohti;

3) kanalisatsioonisüsteemide kirjeldust, ülevoolu-, pumba- ja puhastusrajatiste ning purgimissõlmede ja väljalaskude asukohti ja kujasid.

(2²) Reoveekogumisala on ala, kus on piisavalt elanikke või majandustegevust reovee kanalisatsiooni kaudu reoveepuhastisse kogumiseks või suublasse juhtimiseks.

Reoveekogumisala piiritletakse veeseaduse alusel.

(2³) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava peab olema kooskõlas vesikonna veemajanduskavaga.

(2⁴) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava tuleb enne kinnitamist kooskõlastada Keskkonnaameti ja Terviseametiga.

(2⁵) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamisel riigi tagatud laenuga, riiklike või Euroopa Liidu vahenditega peab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud andmetele sisalduma:

1) keskkonnatingimuste ülevaade, sealhulgas ülevaade pinna- ja põhjaveest, vete seisundist, pinna- ja põhjaveele avalduvast koormusest, põhjaveevarudest ja ehitusgeoloogilistest tingimustest ning kava seisukohast olulistest piirkonna muudest iseärasustest;

2) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse kirjeldus, sealhulgas vee-ettevõtja andmed, kliendigrupid, tarbitud ja tarbitava vee kogused ning ärajuhitava reovee ja heitvee kogused, vee- ja kanalisatsioonisüsteemide lekkest tingitud veekaod, infiltratsiooni hinnanguline suurus ja kava seisukohast olulised muud andmed;

3) sotsiaal-majanduslike näitajate kirjeldus, sealhulgas kohaliku omavalitsuse üksuse ühe leibkonnaliikme aasta keskmise netosissetuleku ja elanikkonna maksevõime prognoos vähemalt 12 aastaks aastate kaupa;

4) ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide asukoht ja nende asendiskeem ning nimetatud süsteemide, sealhulgas puurkaev-pumplate, veetöötlusjaamade, survetõstepumplate, veetorustike, tuletõrjehüdrantide, ühisvoolu- ja lahkvoolukanalisatsiooni, lokaalsete puhastusseadmete, reoveepumplate, purgimissõlmede, reoveepuhastite, sademeveekanalisatsiooni ja tulekustutusvee võtmise kohtade tehniline kirjeldus ning seisukorra ja sobivuse hinnang;

5) vee-ettevõtja finants-majanduslike näitajate kirjeldus ning lühi- ja pikaajalised investeerimisprogrammid, investeringute allikad, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajaliku põhivara kirjeldus ja seisundi hinnang, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna prognoos ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenusele tehtavate kulutuste osakaal kohaliku omavalitsuse üksuse ühe leibkonnaliikme aasta keskmisest netosissetulekust vähemalt 12 aastaks aastate kaupa;

6) kohaliku omavalitsuse üksusele sobivate tehniliste lahenduste iseloomustus käesoleva lõike punktidest 2–5 lähtudes;

7) kohaliku omavalitsuse üksuse määratud perspektiivsete ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetavate alade kaardid juhul, kui need ei sisaldu kohaliku omavalitsuse üldplaneeringus. [

(3) Mitme kohaliku omavalitsuse haldusterritooriumi hõlmava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetud ala ulatus ning sellise ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise tingimused määratakse omavalitsuste vahelise halduslepinguga.

(4) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetaval alal peab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanik või valdaja seda arendama selliselt, et oleks võimalik tagada kõigi sellel alal olevate kinnistute veega varustamine ühisveevärgist ning kinnistutelt reovee ärajuhtimine ühiskanalisatsiooni.

(5) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise alus, kui arendamise kaasfinantseerimine toimub riigieelarvest või riigi tagatud laenust.

Arengukava kinnitamine ei too vallale kaasa rahalisi kohustusi. Juhul, kui omanik (vald) otsustab suurendada vee-ettevõtte omakapitali, tehakse selle kohta eraldi otsused.

Eelnõu ja seletuskirja koostaja	Andrus Freienthal abivallavanem/haldusosakonna juhataja
---------------------------------	--

Eelnõu esitaja ja ettekandja	Andrus Freienthal abivallavanem/haldusosakonna juhataja
------------------------------	--